УДК 338.48.343.1
Мельниченко В.А.[1], Зацепіна Н.О.[2]
[1] студ. гр. ГФз-213 сп НУ «Запорізька політехніка»
[2] канд. пед. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ДОСВІД МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЩОДО БЕЗПЕКИ СВІТОВОГО ТУРИЗМУ

Мельниченко В.А., Зацепіна Н.О.

Аналіз світової практики туризму показує, що зростання кількості туристів та розширення географії поїздок посилюють необхідність більш повного обліку специфіки надання послуг та впровадження заходів безпеки.

Поточні тенденції соціально-політичної ситуації закономірно створюють проблеми збереження безпеки туристично-рекреаційного потенціалу та оцінки впливу загроз на туристичні потоки, оскільки саме цей фактор зумовлює розвиток туристично-рекреаційного потенціалу будь-якої країни. У багатьох країнах світу впроваджено різноманітні системи безпеки в галузі туризму з огляду на міжнародні стандарти, спрямовані запобігання потенційним загрозам. До них належать механізми забезпечення безпеки об'єктів та заходів – розробка та застосування стандартизованих вимог для готелів, ресторанів, парків розваг, а також для екскурсій, круїзів, спортивних та інших масових подій. На міждержавному рівні діють угоди та галузеві стандарти, які посилюють співпрацю країн з питань туристичної безпеки, а національна влада приділяє увагу підвищенню якості підготовки фахівців туристичної галузі в сфері управління ризиками та безпекою. Існує кілька системних підходів, які забезпечують високий рівень безпеки туристів та базуються на ключових принципах:

– ідентифікація та моніторинг ризиків – комплексна оцінка можливих загроз та впровадження постійної системи спостереження та контролю за їх динамікою;

– підготовка персоналу – регулярне навчання та тренування співробітників з превенції інцидентів, надання першої допомоги та відпрацювання аварійних сценаріїв;

– застосування технологій – використання сучасних цифрових рішень – відеоспостереження, GPS-трекерів, віддаленого моніторингу та систем раннього оповіщення;

– регулярні інспекції – планові огляди та технічні перевірки об'єктів, обладнання та матеріалів для виявлення потенційних небезпек;

– взаємодія з місцевою владою – встановлення каналів зв'язку та координації з органами управління, поліцією та службами порятунку для оперативного обміну інформацією та підтримки;

– надійні комунікації – впровадження професійних каналів зв'язку та протоколів оповіщення для швидкого інформування про ризики та координацію дій в екстрених ситуаціях;

– охорона та медична готовність на місцях: організація фізичної охорони, контроль доступу та забезпечення доступу до медичної допомоги та аварійного обладнання за потреби.

Так формується багатошарова система безпеки, де превентивні дії, технології та скоординована взаємодія створюють стійкий захист туристів. Кожен туристичний маршрут і категорія туристів мають свої особливості, тому підходи до формування ефективної системи безпеки можуть змінюватись у кожному випадку, в залежності від місця, куди подорожують туристи, Так, було визначено рейтинг безпечних країн, який ґрунтується в

першу чергу на факторах, таких як рівень злочинності, якість медичної допомоги, якість доріг та інших факторів безпеки туристів:

- Ісландія – світовий лідер з безпеки, дуже низький рівень злочинності;
- Швейцарія – в топі завдяки надійності та високому рівню життя;
- Данія – безпечна країна з високою соціальною відповідальністю;
- Сінгапур – відомий дуже низьким рівнем вуличної злочинності;
- Ірландія – безпечна європейська країна з привітним населенням;
- Нова Зеландія – низький рівень злочинності та висока безпека [1];
- Австрія – ефективна робота правоохоронних органів;
- Фінляндія – гарантує безпеку та спокійний відпочинок [2];
- Португалія – вважається однією з найбезпечніших країн Європи;
- Японія – високий рівень особистої безпеки для мандрівників.

В основі складання цього рейтингу лежать низький рівень вуличної злочинності, висока політична стабільність, розвинена медична та екстрена інфраструктура, низька терористична загроза та надійні системи оповіщення [3]. Важливо зазначити, що ці показники можуть змінюватися залежно від глобальних та внутрішніх чинників. Проте, необхідно враховувати, що в будь-якій частині світу є ризики і ніякий курорт не є абсолютно безпечним для туристичної діяльності та її суб'єктів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Нова Зеландія звинуватила низку країн у втручанні в нацбезпеку. URL: https://glavcom.ua/world/world-politics/nova-zelandija-opublikuvala-spisok-zahroz-natsbezpetsi-ne-obijshlosja-bez-rosiji-948364.html (дата звернення: 10.03.2026).

2. Туристичне страхування: Фінляндія URL: https://visitukraine.today/uk/departure/insurance/finland/haiti-citizenship/travel-insurance?srsltid (дата звернення: 10.03.2026).

3. World Tourism Barometer. URL: https://hotelespormexico.org/wp-content/uploads/2025/02/2025-world-tourism-barometer-and-statistical-annex-january-2025.pdf (дата звернення: 10.03.2026).